Tư Lương

[22/07/2020 - 01:26 - vuihtv]
Chuẩn bị cần thiết một đoạn đường ngắn mình đi du lịch trong vài hôm, vài giờ đồng hồ, vài mươi cây số, vài trăm cây số, thì chúng ta cần có những chuẩn bị cần thiết. Bên châu Âu họ sử dụng phương tiện công cộng nhiều, cho nên mình thấy đi đâu họ có cái ba lô. Còn bên Mỹ thì hầu như ai cũng đi đứng bằng xe hơi cho nên người Mỹ ít dùng Ba lô. Còn người Châu Âu dùng nhiều, Châu Á cũng vậy. Tư lương á, Tư lương là cái mà mình mang theo trên đường. Mà đó những quãng đường ngắn. Quãng đường dài đó là cuộc đời của mình, và cái dòng sanh tử từ đời này sang kiếp khác thì đó lại là một hành trình thăm thẳm. Đối với đoạn đường ngắn mà mình còn có nhữn chuẩn bị thì nói chi là những đoạn đường dài. Trong bài giảng trưa nay tôi sẽ nói nhiều về chữ « tư lương » theo tinh thần Phật pháp.
Tôi nói rất là nhiều lần, đó là cái Tư lương hay là hành trang của mỗi chúng sinh trong đời này từ Phạm thiên cho tới con ruồi, con dòi, thì ai ai cũng phải có tư lương, có hành trang mang đi trên đường hết. vấn đề là mình mang theo cái gì ? mình mang theo cái gì ? có rất nhiều khi trong túi hành trang của mình nó có những món không cần thiết, thậm chí nguy hiểm, có hại, thí dụ các vị tưởng tượng trong ba lô quý vị mà các vị chứa vũ khí, súng ống rồi ba cái chất độc hay là hàng cấm thì các vị nghĩ coi chuyến đi của các vị nó sẽ khó khăn cỡ nào. Và trong khi những cái thuốc men, thức ăn hoặc là đồ ấm mà mình lại thiếu thì mình lại khó khăn như thế nào. ở đây cũng vậy. tức là hành trang của mỗi chúng sinh trong đời này nó gồm có ba thứ. Đó là : Tiền nghiệp thiện ác trong quá khứ + khuynh hướng tâm lý + Môi trường sống, ba cái này nó được gọi là tư lương mỗi người. mà cái điều tôi đặc biệt muốn nói nhiều trong bài giảng trưa nay, đó chính là : cái tư lương đó, cái hành trang đó nó không phải chuẩn bị một lần là đủ. Mà cái hành trang trong từng chuyến đi ngắn trong đời mình, mình chỉ cần vài mươi phút chuẩn bị là xong, hoặc có nhiều khi cái người chậm chạm thì họ mất chừng một ngày là họ chuẩn bị xong hành trang của mình rồi. Nhưng mà cái hành trang mà sanh tử đó thì chúng ta phải chuẩn bị một đời. mà có điều nó đặc biệt thế này : Chuẩn bị một đời mà qua từng phút, chớ không phải một đời mà qua từng tháng từng năm, mà là qua từng phút, mà là chuẩn bị một đời. Đời sau kiếp khác của chúng ta rất có thể là 15 phút nữa, rất có thể là 5 phút nữa. Cho nên, khái niệm hành trang ở đây phải được hiểu khác đi.
Trong mỗi suy nghĩ của mình là chúng ta đã kín đáo có thêm những hành trang mới cho đời sau kiếp khác.
Và tôi nói rất là nhiều lần, mỗi phút trôi qua chúng ta đang kín đáo gầy dựng, xây cất một nơi chốn cho mình trong đời sau kiếp khác, trong mỗi phút.
Trong mỗi phút, chúng ta đang kín đáo có mặt trên một con đường dẫn về đâu đó. Ở đây có hai điểm đặc biệt : thứ nhứt, trong mỗi phút chúng ta đang kín đáo xây dựng điểm về cho tương lai.

Trong mỗi phút chúng ta đang kín đáo có mặt trên một con đường dẫn về đâu đó. Và, chính vì cái hành trang của chúng ta nó gồm ba thứ như tôi vừa nói, đó là : Tiền nghiệp quá khứ, ở đây chúng ta nhớ rằng, cái tiền nghiệp, nếu mà dịch từng chữ, tiền nghiệp hay là túc nghiệp, túc ở đây có nghĩa là đời trước, kiếp trước, túc là xưa cũ chứ không phải túc là đầy đủ. ở đây cần phải hiểu là xưa cũ. Tiền nghiệp hay túc nghiệp ở đây nó phải được hiểu cặn kẽ như thế này : cái túc nghiệp của đời này được gây dựng từ quá khứ, nhưng mà những gì chúng ta đang làm bây giờ nó lại là túc nghiệp hay tiền nghiệp cho kiếp sau. Nhớ cái đó. Muốn biết đời trước mình đã làm gì thì coi bây giờ mình đang ra sao. Muốn biết kiếp sau mình sẽ ra sao thì phải xem bây giờ mình đang như thế nào. Tới đây thì các vị cũng thấy rằng : « thường quá, tôi biết rồi ! mà tại sao ổng cứ nhắc hoài » Nhưng mà cái chuyện mà tôi muốn nói là cái này. Trong toàn bộ đời sống 75 năm, 90 năm, 100 năm của mình nó chỉ gói gọn trong mấy chữ thôi quý vị : chữ Tưởng, chữ Tư, chữ Xúc, chữ Thọ. Có mấy chữ đó thôi. Tưởng là gì ? Tưởng là những khái niệm, kinh nghiệm, những ấn tượng đó được gọi là tưởng. Tại sao tôi thích cái đó ? Tại sao tôi lại ghét cái đó thì do ba điều kiện sau đây : Tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý, và môi trường sống. Chính vì ba thứ này nó mới làm cho tôi, nó mới tác động, nó mới làm nền tảng nhận thức, nền tảng tư duy, nền tảng cảm xúc của tôi để cho tôi thích cái này, tôi ghét cái kia, tôi chọn lựa cái này, tôi từ chối cái nọ. Lớn chuyện như vậy đó. Chính ba cái thứ đó.
Và mình tu tập là mình quan sát mình trong từng phút để mình nhận diện rằng : mình đang thích cái gì, mình đang ghét cái gì và tại sao ? đang thích cái gì và tại sao ? cái thích đó nên hay không nên ? và nếu nói đến thích ghét đó thì nó diễn ra trong từng phút trong đời sống, trong từng phút. Có người một thời, cả năm, suốt tháng, suốt ngày là họ chỉ tập trung vô một cái thứ gì đó với tất cả niềm đam mê, khao khát, thiết tha, khăng khít. Rồi cái niềm khát khao, cái niềm đam mê một đời ấy nó được diễn ra, nó được vun xới, nó được tài bồi trong từng phút, trong từng phút. Người tu tứ niệm xứ có chánh niệm thường trực mới thấy được cái đó. Tại sao mình thích cái đó, tại sao mình ghét cái đó, và cái thích cái ghét đó nó có hại, có lợi như thế nào. Hồi nãy tôi nói rồi, toàn bộ cuộc sống của mình chỉ gói gọn trong mấy chữ thôi : Chữ Xúc, chữ Thọ, chữ Tưởng, chữ Tư.
Xúc là cái gì ? Xúc là sự gặp gỡ giữa 6 căn và 6 trần. sáu căn của mình nó thường làm việc với cái gì thì đó chính là đời sống của chúng ta, đó chính là 6 xúc đó. Đó chính là 6 xúc đó. Xúc ở đây là vậy đó. Xúc ở đây nó không còn là touching không mà nó còn là gathering, nó là sự hội tụ, mà nó cũng là tất cả hoạt động của chúng ta : đi câu cá, đi nhảy đầm, đánh bài, vào thư viện, đi ngồi thiền, đi phục vụ, đi làm thiện nguyện, …tất cả những công việc đó đều là xúc hết, đi làm bếp, đi làm vườn, dọn dẹp nhà cửa, chăm sóc sức khỏe, chăm sóc nhan sắc đều là xúc hết. đều là những giây phút mà sáu căn làm việc với sáu trần. Nha. Thì sáu căn mình sống nhiều với trần nào trong sáu trần thì đó chính là xúc. Thì chính đời sống của mình đối với sáu trần nó lại tiếp tục gầy dựng ra một tương lai tương ứng với kiểu sống hiện tại của chúng ta. Nhớ cái đó. Đó là sáu xúc.
Sáu thọ là sao ? Có nghĩa là cái gì nó có tác động đến cảm giác của mình nhiều nhất, cái đó làm cho mình cảm thấy thoải mái, làm cho mình cảm thấy khó chịu, thì đó gọi là Thọ. Nha. Thì toàn bộ đời sống của mình mình nói gồm chỉ có 6 xúc thôi, không sai. Mà nói một cách khác, toàn bộ đời sống của mình mình nói chỉ là đời sống của feeling, của emotion cũng không sai. Chính xác. Đời sống của mình chỉ là đời sống của cảm giác. Từ lúc nằm nôi, trong tay mẹ, cho đến lúc lớn lên, trưởng thành, vào đời, có sự nghiệp, rồi trở thành một ông cụ bà lão, thì toàn bộ đời sống mấy chục năm của mình nó chỉ gói gọn trong cảm xúc thôi. Đứa bé tại sao nó khóc ? Là tại vì nó đang khó chịu, nó ngứa, nó đói, nó lạnh, nó nực, nó bị đau làm cho nó khó chịu. Tại sao nó cười ? là tại vì nó cảm thấy thoải mái, dễ chịu, cảm thấy sảng khoái nó mới cười. rồi lớn lên đi vào đời, chúng ta thương cái này, thích cái kia, thương người này, ghét người nọ rồi chúng ta có cái mình thích và mình phải chấp nhận cái mình ghét. Tất cả những cái đó nó làm nên đời sống cảm xúc của mình. Thì như vậy nói gọn lại toàn bộ đời sống của mình nó chỉ nằm trong sáu thọ thôi. Tức là con mắt mình nó thấy những cái mình thích, hay là cái mà mình khó chịu, lỗ tai của mình nghe những cái mình thích hay là mình khó chịu. Mũi của mình ngửi những thứ mình thích hay mình khó chịu, lưỡi của mình tiếp xúc những vị làm cho mình thích thú hay khó chịu, xúc giác của mình, rồi ý thức của mình nó cũng tiếp xúc với những thứ mà nó làm cho mình cảm thấy thoải mái hay là khó chịu, cả đời sống của

mình chỉ quẩn quanh bao nhiêu thứ đó thôi, gọi là sáu thọ. Nha. Cho nên, đời sống của mình nói vắn tắt đó là đời sống của sáu xúc cũng đúng, nói sáu thọ cũng đúng.

Mà hành trình tam học là sao ?

Hồi xưa trước khi biết đạo, chúng ta chỉ theo đuổi cái thích ghét buồn vui, nhưng bây giờ biết đạo rồi thì có những cái mình thích nhưng mà mình không có tiếp tục bởi vì nó có hại cho đời sống tâm linh của mình. Có những thứ mình ghét mình không có ưa nhưng mình vẫn phải tiếp tục vì nó có lợi cho đời sống tâm linh chúng ta, nó có lợi cho mình, cho người khác, cho đời này, cho kiếp sau, thì dầu có khó chịu cũng phải ráng. Còn có những thứ mình thích mà nó có hại cho mình, có hại cho người có hại cho đời này, cho kiếp sau, có hại cho tinh thần, có hại cho thể xác thì mình tránh. Nhớ cái đó.

Thì cái tránh đó đó, ý thức kiêng tránh thuộc về Giới.

Cái khả năng tập trung tinh thần trong hành trình sống thiện, khả năng đó được gọi là Định.

Cái khả năng nhận thức được mình đang như thế nào và cái gì đang xảy ra, đó chính là Tuệ.

Nha, toàn bộ cái hành trình sống với 6 xúc, với 6 thọ mà thành tựu ba khía cạnh tâm lý ấy được gọi là Tam học. Tôi nhắc lại, nha. Trước khi chưa biết đạo, chúng ta buông trôi, thả nổi sáu căn trước 6 trần, lúc thích, lúc ghét, lúc vui, lúc buồn, lúc đau khổ, lúc hạnh phúc, chúng ta buông trôi thả nổi với lý tưởng sống là Trốn khổ tìm vui, bất kể thiện ác. Tới lúc tu thêm một mớ nữa, học thêm một mớ nữa, mình thấy cái thích ghét buồn vui nó không quan trọng bằng cái thiện, cái ác. Bây giờ mình chuyển qua mình quan tâm tới cái thiện cái ác. Làm được điều thiện mình vui lắm, mình hạnh phúc lắm, mình hãnh diện lắm, mà khi mắc phải lầm lỗi nào đó, tội lỗi nào đó, mình khó chịu, mình ray rứt, mình ăn năn, mình đau khổ lắm. như vậy thì cái giai đoạn này là khá đó. Giai đoạn mà biết quan tâm đến Thiện – Ác là mình khá rồi đó. Nhưng mà như vậy đủ chưa ? Chưa. Nó còn giai đoạn thứ ba nữa. Sẽ có một ngày mình thấy rằng : Thiện – Ác đều là nhân sanh tử, chính thiện – ác nó dẫn đến buồn – vui, mà buồn – vui nó chính là diện mạo của đời sống, nó là diện mục, diện mạo của đời sống. Và buồn cỡ nào cũng có lúc vô thường, vui cỡ nào cũng có lúc vô thường, về trời làm Ngọc Đế, Phạm Thiên thì cũng có lúc mãn thọ trở xuống chỗ thấp nhất. nhớ cái đó, nói chi là những cái đời sống sa đọa ở bốn đường ác đạo. nghĩ tới đó, người ta không còn thiết tha đến cái thích ghét buồn vui và cũng không thiết tha đến chuyện thiện ác. Mà lúc bấy giờ họ chỉ quan tâm đến một chuyện thôi, đó là tu tập niệm xứ. Quan sát cái sanh cái diệt, cái mất cái còn, cái đến cái đi, cái lai cái vãng của thiện ác buồn vui. Lúc bấy giờ họ đang sống thiện nhưng ở một cái lý tưởng khác. Sống thiện lúc bấy giờ nó không phải là để tài bồi, vun xới cho cái hỷ lạc, cho cái hạnh phúc, không phải nhằm mục đích trốn tránh cái đau khổ, cái khó chịu mà là để kết thúc toàn bộ cái thiện ác buồn vui. Đến giai đoạn này được xem là hiểu đạo và hành đạo đúng mức rồi đó. Cho nên, đời sống nói gọn nó chỉ là hành trình làm việc, hành trình vận hành, hành trình hiện hữu của sáu xúc của sáu thọ.

Còn sáu tưởng là sao ? Sáu tưởng hồi nãy tôi có nói, Tưởng là tất cả những kinh nghiệm, hồi ức, kiến thức, những gì mình tích lũy trong nhiều đời nhiều kiếp, nhiều tháng, nhiều năm, nhiều ngày trong đời sống của mình. Đời sống của mình chỉ là tưởng thôi. Tất cả kiến thức của chúng ta, tất cả những hồi ức, những ấn tượng, những khái niệm của chúng ta đều là tưởng hết. Đối với người Miên, người Lào thì họ thấy như vậy là đẹp, nhưng đối với người Nhật, người Đức họ thấy như vậy là nhà quê. Đối với người Thái Lan như vậy là ngon, nhưng đối với người Do Thái như vậy là cay. Thí dụ như vậy, nha. Đó là tưởng. Chúng ta có học nhạc, chúng ta nghe Chopin hay Bethoven, hay Mozart, chúng ta thấy hay, nhưng mà chúng ta là người miền Tây Nam Bộ Việt Nam, chúng ta thích cải lương tài tử vọng cổ, cải lương, chứ chúng ta không có nghe thính phòng, chúng ta không có nghe mấy cái hòa tấu, nhạc tây chúng ta nghe không nổi, chúng ta chỉ biết đàn cò trống cơm, độc huyền cầm chứ chúng ta không có nghe được mandolin, violon, hay là piano chúng ta nghe không nổi. Chúng ta nghe ò e kèn đám ma chúng ta nghe kèn lá, khèn tây nguyên chúng ta nghe được, chứ mấy cái nhạc cụ Tây phương chúng ta nghe không nổi, vì sao ? Là vì nó là tưởng, là kiến thức, là hồi ức, là kinh nghiệm, là ấn tượng, là khái niệm, hay là những thứ mà chúng ta đã tích lũy trong nhiều đời hoặc nhiều năm nhiều tháng nhiều ngày trong đời của mình. Toàn bộ đời sống của mình từ cái ăn cái mặc cái ở cho đến những kiến thức khoa học, văn hóa, nghệ thuật, triết học, tôn giáo, tư tưởng, tất thảy đều là tưởng.

Vì ở đời có ba cái biết : Cái biết của Thức, cái biết của Tưởng và cái biết của Trí.

Cái biết của Thức tức là cái biết của mắt tai mũi lưỡi, cái biết đơn thuần, không có qua phân tích, nó chỉ chụp hình thôi. Dó là cái biết của thức. Nhưng mà sau khi thấy, sau khi nghe rồi, bắt đầu nó đem vô trong nó phân tích á cái đó là hay cái đó là dở, cái đó là tiếng người nam, giọng người nữ, cái này giọng hay nè, cái này giọng dở nè, cái này là treb, cái này là bass, cái này là teno mấy cái đó là tưởng, nhớ nha, nó qua cái biết của tưởng.

Còn cái biết của Trí là sao ? Biết rõ rằng cái này là thiện, cái này là ác, cái này nên, cái này không nên, cái này sanh, cái này là diệt nè, cái này là nhân quả báo ứng nè, cái này là bốn đế, cái này là 12 duyên khởi nè, cái biết đó gọi là cái biết của Trí, nha. Cái biết mà trên cái nhận thức phân tích không thông qua lăng kính không thông qua những từ chương, những lối mòn gọi là trí tuệ. Còn cái gì mà còn dựa trên nền tảng những lối mòn thì gọi là cái biết của tưởng. Chúng ta nghe như vậy, trong room nhiều người sẽ nhảy dựng lên nói rằng, « Tôi không đồng ý. Tôi không đồng ý. Bởi vì tất cả cái biết của thánh nhân đều là tưởng, bởi vì cái biết dựa trên kinh điển » Sai. Sai Sai Sai. Kinh điển là những gì các bậc Thánh họ kể lại thực nghiệm của họ cho mình nghe, nhưng mà thật ra không có ngôn từ nào diễn tả được đúng mức và chính xác tuyệt đối cái thấy thực nghiệm của bậc thánh hết. Nhớ dùm cái đó. Chúng ta có thuộc lòng Tam Tạng đi nữa, nhưng mà mai này khi chúng ta chứng đạo cái chúng ta thấy không như là trong kinh diễn tả. Tôi nói lại một lần nữa, con đường trên bản đồ nó không giống con đường ngoài đời, con đường trên bản đồ nó là vệt mực ngoằn ngoèo trên mặt giấy, còn con đường ngoài đời là nó có cây cỏ, giếng nước, cái đình, nhà cửa, phố xá, nam thanh nữ tú, chim chóc, hoa lá cành tùm lum hết. Hai cái đó khác nhau chứ. Nhưng mà để đi được trên con đường ở ngoài đời thì phải nhờ vào con đường ở trên bản đồ. Nhớ nha. Cho nên, cái biết của người thực chứng nó hoàn toàn không giống với những cái gì chúng ta đọc được trên mặt chữ của kinh điển đâu quý vị. Nhớ nha. Cho nên, cái biết của đa phần chúng sinh mình là cái biết của Tưởng. Còn cái biết trên Trí thì rất là khó, rất là khó. Nhiều đời nhiều kiếp chúng ta chỉ sống trong cái Thức và cái Tưởng, hiếm khi chúng ta sống trong cái Trí.

Và chúng ta biết rồi, toàn bộ thế giới này, mình có hai góc độ để nhìn nó. Nhìn nó trên khía cạnh hiện tượng, và nhìn nó trên khía cạnh bản thể. Nhìn trên hiện tượng là sao ? là nhìn qua lớp vỏ bên ngoài. Thí dụ như đây là đống đất. Đó là nhìn trên hiện tượng. Còn nhìn trên bản thể, mình biết đây là gò mối, bên trong có cấu trúc, có kiến tạo như thế nào. Thì cái đó gọi là nhìn trên bản thể, tôi ví dụ thôi nha. Ví dụ thôi. Hoặc là mình nhìn một ly nước, mình gọi nó là ly nước chanh thì đó là nhìn trên khía cạnh hiện tượng, nhưng mà nhìn trên bản thể thì mình biết đây gồm có oxygen nè, nó có glucose, fructose, nó gồm có vitamin, nó gồm có calcium nè nó gồm có các thành phần hóa chất trong đó có lợi và có hại cho cơ thể. Đó, thì đó là nhìn trên khía cạnh bản thể. Còn nhìn trên khía cạnh hiện tượng thì đây là ly nước chanh. Thì đây cũng vậy, khi còn phàm phu còn sống trong kiến kế sở chấp, còn sống trong thi thiết, còn sống trong điên đảo mộng tưởng thì chúng ta còn thấy đây là đàn ông, đàn bà, nam phụ lão ấu, mập ốm, già trẻ, đen trắng, đẹp xấu, đây là kẻ mình thương, kia là người mình ghét, đó toàn bộ là cái biết của Tưởng. Nhớ nha. Còn cái biết của trí là biết, biết đây là thiện, đây là ác, biết đây là sanh, đây là diệt, đây là uẩn, xứ, giới, đế, đây là sắc – thọ - tưởng – hành – thức, một cái biết mà nó không có dựa trên khái niệm, kiến thức, tình cảm, cảm xúc, lối mòn, mà lâu nay ta vẫn theo. Cái biết đó là cái biết trực quan đó. cái biết không có thông qua những lăng kính, thì cái biết đó gọi là cái biết của trí tuệ. Như vậy, thì toàn bộ đời sống của mình chỉ là đời sống của sáu tưởng thôi, nhớ nha. Và hồi nãy tôi có nói rằng, chúng ta có hai góc độ để nhìn thế giới này, một là nhìn ở khía cạnh bản thể, hai là nhìn ở khía cạnh hiện tượng. Khía cạnh hiện tượng từ nhà Phật gọi là Tục đế, hay là chế định. Còn khía cạnh bản thể thì nhà Phật gọi là Chân đế hay đệ nhất tất đàn, đệ nhất nghĩa đế hay đệ nhất tất đàn. Đó là nhìn ở khía cạnh rốt ráo.

Rồi như vậy thì đời sống này nó là cái hành trình của sáu xúc cũng được, hành trình của sáu thọ cũng được, hành trình của sáu tưởng cũng được, và hành trình của sáu tư cũng được.

21:40

[22/07/2020 - 10:02 - vuihtv]

Sáu tư là gì ?
Tư ở đây có nghĩa là sự đầu tư ý thức, volition, là sao ta ? tư ở đây mình phải hiểu là cái chủ ý ở đời sống. Cùng ngồi trên một băng đá, nhìn ra mặt hồ nhưng người thì nghĩ đến cuộc tình đã qua, nghĩ đến cuộc tình sắp tới, nghĩ đến cuộc hẹn hò trước mặt, có người họ cũng ngồi trên băng đá đó nhìn ra mặt hồ mà họ nghĩ đến những lần đi câu. Rồi có người họ cũng ngồi trên băng đá đó nhìn ra mặt hồ đó nhưng mà họ nghĩ đến những lần họ đi thuyền trên mặt hồ đó, với những kỷ niệm buồn vui trên mặt hồ đó, trên những chiếc thuyền, trên những chiếc ca-nô. Cùng ngồi trên cái băng đá đó, mà mỗi người theo đuổi một chủ ý riêng, thì cái đó được gọi là tư. Nhớ. Cũng mắt thấy, cũng tai nghe, nhưng mỗi người theo đuổi một chủ ý riêng, thiện ác, cao thấp, phàm thánh hoàn toàn khác nhau, nhớ chỗ này. Toàn bộ đời sống của mình nó chỉ là một hành trình theo đuổi chủ ý, chỉ vậy thôi. Chủ ý của đứa bé là gì ? là vòng tay mẹ, là vú mẹ, là những nụ hôn, là những sự nâng niu, nựng nịu của người lớn. Đó là đứa bé, nó chỉ biết nhiêu đó thôi. Rồi chủ ý của nam nữ dậy thì là gì ? là những cuộc tình mộng mị, hoang đường, hoang tưởng. Đấy, rồi chủ ý của người trưởng thành, người trung niên, của người chững chạc là cái gì ? Đó là sự nghiệp, đó là nhà đất, đó là tiếng tăm, đó là quyền lực, là uy tín, là chức vụ. Chủ ý của người già là gì ? an hưởng hoặc là những thấm thía nhân tình thế thái, về chuyện nhà, về chuyện đời, về chuyện bạn thân, về chuyện vũ trụ trời đất, về cái lẽ đời sinh tử vô thường, đó là chủ ý của người già. Dó là tôi nói nôm na đó nha. Còn nói chi tiết, trong từng phút trôi qua chúng ta liên tục sống với những chủ ý thiện và ác. Trong bài giảng trưa nay, tôi đặc biệt nói nhiều về 6 tư, chủ ý.
Tôi là người không biết Phật pháp, tôi chỉ biết có tiền, tôi chỉ biết hưởng thụ thôi. Thì cũng trời đất đó, cũng đường xá, phố chợ đó, cũng những kẻ mà tôi gặp gỡ đó, trong suốt hành trình, suốt thời gian, suốt cuộc đời mà tôi tiếp xúc với những thứ đó, tôi chỉ theo đuổi những thứ tôi thích thôi và tôi trốn chạy những thứ tôi ghét thôi. Rồi mai này tôi biết đạo, do khuynh hướng tâm lý, do tiền nghiệp, do cái môi trường sống, môi trường sống ở đây nó gồm có bối cảnh sinh trưởng, và cái môi trường sinh hoạt của tôi, cho nên, khi tôi biết đạo rồi, tôi đặc biệt thích cúng bái, cầu nguyện, khấn khứa, hoặc là cũng do ba cái đó, khuynh hướng tâm lý, tiền nghiệp, môi trường sống, mà tôi đến với Phật pháp tôi thích nghiên cứu kinh điển, thích học hỏi giáo lý rồi cũng ba cái thứ đó, nó đẩy tôi đến với đạo. Tôi thích ngồi thiền, giáo lý thì tui dốt như con bò vậy đó, mà tôi thích ngồi thiền, thích ngồi thiền, tôi thấy mấy người ghi ghi chép chép tôi ghét mà tôi coi thường lắm. Mình tu là phải lim dim, ngồi xếp bằng. Còn có người thì lại thích làm mọt sách, họ lại coi thường mấy người dốt mà ngồi lim dim. Đấy. Có người vào đạo là thích bố thí, họ chỉ thích quăng tiền xây chùa, đúc tượng, in kinh vậy đó, họ thích cái đó thôi. Có người lại thích phục vụ. tôi nói rất là nhiều lần, cứ chùi cầu, rửa chén, hốt rác, quét sân họ chỉ mê nhiêu đó thôi. Còn ngoài ra họ nhức đầu lắm. rồi bây giờ nói đến đám mọt sách, trong đám mọt sách nghiên cứu kinh điển, có người họ đặc biệt họ mê bộ kinh này hơn bộ kinh khác. Mà trong bộ kinh đó, cả hai người đều mê bộ kinh đó, thì thằng Tèo nó lại chú ý nhiều đến vấn đề giáo lý nào, không giống với thằng Tý, thằng Tý nó chú ý nhiều đến vấn đề giáo lý nào không giống với thằng Tèo. Đấy. Nhớ cái đó nha. Và đường hướng nghiên cứu của hai người khác nhau. Có người đến với Phật pháp họ mê tạng kinh, có người họ mê A-tỳ-đàm, mà trong tạng A-tỳ-đàm có 7 bộ, thì có người họ đặc biệt họ mê bộ thứ 7, có người họ đặc biệt họ mê bộ thứ 3, có người họ đặc biệt họ mê bộ thứ 5, tại sao vậy ? Vì tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý, và môi trường sống. Nói như vậy hết chuyện muốn nói chưa ? chưa ! Còn nữa.
Chính những gì chúng ta đang sống, nó là những thứ được chuẩn bị từ kiếp trước, nhưng, chính nó lại cũng là những chuẩn bị cho kiếp sau. Trong từng phút buồn vui của quý vị, trong từng phút thích và ghét cái này, cái kia, nó chính là những chuẩn bị của mình trong đời sau, kiếp khác, nhớ như vậy. Nhớ cái đó. Thích chuyện tầm bậy thì đó là những chuẩn bị nguy hiểm cho đời sau kiếp khác. Thích chuyện hay ho, lành mạnh, thánh thiện, cao khiết thì đó là những chuẩn bị hay ho cho đời sau kiếp khác, nhưng mà trong cái hay ho đó, thằng Tèo nó không giống thằng Tý, A không giống B, của mận khác cái của ổi, của xoài khác cái của cóc, khác nhau. Nhớ nha. Hoàn toàn khác nhau. hôm nay, tôi nói rồi, trong từng phút trôi qua, chúng ta đang âm thầm quét vôi, trát vữa, xây gạch cho nơi chốn mà mình sẽ về trong đời sau kiếp khác. Hôm nay, trong từng phút trôi qua, chúng ta đang từng phút kín đáo có mặt trên con đường dẫn về đâu đó, dầu là trong cái thiện hay trong cái ác. Đọc lại

cuộc đời của các bậc Thánh, chỉ trừ ra vị Chánh đẳng Chánh giác là tất cả các hạnh lành đều tu, tất cả các điều ác đều bỏ, khi mà Ngài trở thành Phật rồi thì Ngài có được tất cả những cái cần có và tránh được những cái cần tránh, nôm na thì nói như vậy. Nôm na thôi nha. Ngoại trừ bậc Chánh Đẳng Giác ra, tất cả những bậc thánh còn lại khi thành thánh rồi thì cũng phải cõng vác, cưu mang theo đó, bao nhiêu hệ lụy còn sót lại sau một quãng thời gian luân hồi đăng đẳng, thăm thẳm. Cái kiểu sống cuả mình, nó dẫn đến kiểu ác, kiểu thiện của mình, nó dẫn đến kiểu tu tập, kiểu hành trì của mình không giống nhau. Nhớ nha. Cái này quan trọng lắm. Mình tưởng là ngày nào mình cũng lạy Phật, ngày nào mình cũng coi kinh sách, ngày nào mình cũng nghe giảng, ngày nào mình cũng ngồi thiền, ngày nào cũng bố thí, như vậy là mình ngon lành, chưa đâu. Mình ngồi thiền, ngồi kiểu nào, ngồi kiểu dốt hay ngồi kiểu giỏi ? Cái người giỏi giáo lý nó ngồi khác với cái người dốt giáo lý, nhớ nha. Người mà nặng về tánh tham thích hưởng thụ, đam mê họ tu thiền công đức ngồi thiền không giống anh chàng nóng tánh. Anh chàng nóng tánh, anh chàng mà hay nóng giận, bực bội, sân si đó, anh đó anh hay ngồi thiền công đức tu thiền nó khác với cái anh tham nhiều, cái anh đức tin nhiều khi anh bố thí, anh ngồi thiền, công đức của anh nó không giống với anh trí nhiều, không giống với anh định nhiều, không giống với anh Tâm Từ nhiều, không giống với anh xả nhiều. nhớ cái này nha. Chứ còn mình đa phần mình tu kiểu rất là vui : mình tu kiểu này, tháng này tôi có bố thí rồi, tháng nay tôi có thọ bát quan rồi, buổi sáng tôi có ngồi thiền một tiếng rồi, buổi tối trước khi ngủ tôi có tụng kinh nửa tiếng rồi. như vậy là xong. Sai. Tính trên 24h đồng hồ mình làm nhiêu đủ chưa ? mà trong khi đó mình trong 24h mình sống nhiều với thứ tâm thức gì ? cái đó mới là cái quan trọng. Cái đó mới là cái quan trọng. Nhớ nha. Trong 24h đồng hồ, trừ ra lúc ngủ, mình còn lại giả định là 8 tiếng hoặc là 12 tiếng mình thức đi, thì trong thời gian mình thức đó mình sống nhiều với cái gì. Chứ còn ba cái vụ mà thiền 1 tiếng, tụng kinh một tiếng rồi nghe pháp hai tiếng, thì cái đó phải xét lại, tại vì, có chắc là trong hai tiếng đó các vị sống với tâm lành không ? chưa chắc. Ngay bây giờ các vị đang nhìn cái mặt của tôi, thì có bao nhiêu người trong đó đang nhìn tôi với cái tâm bất thiện. In quyển Kalama ra, vạch lá tìm sâu, có sách nào in không lỗi ? mà đằng này, nó ăn rồi nó cứ vùi đầu vục mặt nó đi tìm từng lỗi trong đó, kinh in ra có hai thứ phản hồi mà chúng tôi nhận được : có người họ rất là hoan hỉ, họ cảm ơn đã giúp họ tìm những bài kinh quan trọng để nghe, trong khi đó có kẻ, cầm cuốn kinh lên, ôm cái lòng hận thù, tị hiềm, tật đố, ghen tị, hèn hạ, tâm thức sâu bọ đem phanh phui từng trang, từng lỗi trong đó. Các vị thấy không ? Cầm cuốn kinh lên mà mỗi người có một thứ ý thức tâm tưởng, cảm xúc hoàn toàn khác nhau. Nhớ cái đó, chứ đừng tưởng cầm cuốn kinh là hay, giống nhau, đừng tưởng ngồi lim dim là giống nhau. Anh ngồi cái chân anh thì thiền rồi đó nhưng mà cái đầu anh có thiền hay không ? Tôi hay nói hoài, Thiền nó có nhiều quốc tịch lắm. Thiền Ấn Độ, là thiền bằng cái đầu, thiền chỉ hoặc thiền quán, còn thiền Việt Nam là thiền hình thức, thiền ngồi cho vui bằng chị bằng em vậy thôi, chứ cái đầu toan tính đủ thứ. Còn thiền Mông Cổ là chỉ tập sao cho cái mông nó vững mà cái cổ nó thẳng thôi, gọi là thiền Mông Cổ. Mà đa phần người Việt mình, nói là người Việt nhưng mình đa phần mình ngồi bằng thiền Mông Cổ thì nhiều, giữ cho cái mông cái cổ ok. Nhớ nha. Tụng kinh cũng vậy. Tôi phải nói thiệt, là tôi thờ Phật nhưng mà tôi lại rất thích cái kiểu suy niệm của người Cơ Đốc giáo, quỳ gối, chống hai tay lên một cái bệ, im lặng, suy niệm về Chúa. Tôi thích cái kiểu đó hơn. Còn cái kiểu của mình á, cái kiểu Phật giáo hậu thời, Phật giáo bây giờ đó, là đọc um sùm, đọc um sùm mà không có giây phút nào nó phóng tâm, nó vọng tưởng đã đời bằng lúc tụng kinh, miệng thì đọc, con mắt láo liên, cái đầu mình nghĩ lung tung, lăng xăng chuyện này chuyện nọ, trong khi đó cái im lặng, tỳ tay lên một cái chỗ nào đó, khép mắt lại suy niệm, đối với tôi, cái đó mới là tụng kinh. Nha. Chứ còn mà đọc ra bằng lời, um sùm bát nhã đọc cho nó lớn, đọc cho nó hay, ngân nga kéo dài, trầm bổng lên xuống, thánh thót, du dương, theo tôi cái là gọi là tu hành kiểu phá sản. Tu hành kiểu phá sản. Hao hơi tổn khí mà trong khi đó cái đầu nó lăng xăng lít xít, cho nên, bài giảng này tôi đặc biệt, tôi nhấn mạnh một chuyện, là : Tu nội dung, không phải tu hình thức.

Có nhiều vị hiểu lầm là hình thức quan trọng hơn nội dung. Theo tôi biết, nói ra thì không ai đồng ý nhưng trong thực tế tôi biết có rất là nhiều người họ hiểu lầm như vậy. họ nghĩ rằng, cái giá trị của bố thí là nằm ở con số, cái con số tài chánh mà mình bỏ ra, số không càng nhiều, dãy số càng dài thì công đức càng lớn, mà cái tâm tư của mình, cái nhận thức của mình khi mình bỏ tiền ra cái đó mới

lớn chuyện. Rồi ngồi thiền, không phải tính bằng giờ mà phải xét luôn cái nội dung, cái chất lượng của ngồi, ta ngồi 15 phút mà thành tựu được ba nội dung sau đây : Chánh niệm, tinh tấn và trí tuệ. Chánh niệm có nghĩa là thường trực nhận thức, biết rõ cái gì đang xảy ra, biết rõ mình đang như thế nào. Cái đó gọi là Chánh niệm. Biết rõ mình đang như thế nào, đó là Chánh niệm. Biết rõ cái gì nó đang xảy ra, đó chính là Trí tuệ, sự không bỏ cuộc nửa chừng để kéo dài thời gian được 15 phút, 20 phút cái đó chính là tinh tấn, gọi là đây là từ của Đức Phật đó nha, Satima là Chánh niệm Atapi là tinh tấn, Sampajjanna là trí tuệ. Nhớ cái đó. ba cái đó. Chánh niệm, tinh tấn, và trí tuệ. Trong 15 phút mà mình có ba cái đó : biết mình đang như thế nào, biết cái gì nó đang xảy ra, và khả năng kéo dài được hai cái niệm và tuệ, khả năng kéo dài đó chính là tinh tấn. Nhớ cái đó. Gọi là Satima Atapi Sampajjanna, nhớ nha. Thì có được ba cái này trong 15 phút nó tốt hơn là ngồi ba tiếng năm tiếng mà không có cái ba này. Nhớ cái đó. Mà cái này đúng ra cũng chẳng cần nói nhiều. Bởi vì sao ? Bởi vì, ngoài đời cũng vậy hà. Hai đứa học trò mà một đứa nó ngồi học bài 15 phút chuyên tâm, bất loạn, đứng dậy là bài đã vào óc của nó rồi, nó tốt hơn một đứa ngồi trước bàn học 3 tiếng đồng hồ mà vẽ nguệch ngoạc, miếng thì đọc « rắn rắn rắn là loài bò, sát sát không chân » mà miệng nó đọc, mà con mắt nó ngó láo liên, cái đầu nó nghĩ lung tung hết, thì 3 tiếng đồng hồ nó ngồi, đối với tôi không bằng đứa 15 phút. Nó ngồi 20 phút, nửa tiếng mà nó đứng dậy, nó có bài trong đầu nó, nó hiểu bài, nó giải được bài toán, đối với tôi cái đó nó quý hơn. Còn cái chuyện nó ngồi 3 tiếng đồng hồ mà nó vẽ tầm bậy tầm bạ nó viết thơ tình, nó vẽ chim vẽ cò nguệch ngoạc trên cái trang vở thì đối với tôi 3 tiếng nó không có giá trị gì hết. Nhớ nha. Mà rất nhiều người hiểu lầm chỗ này. Nói ra thì không ai chịu, mà thực tế thì có cái đó. Rất là nhiều người hiểu lầm cái đó. Mà cứ sống toàn là hình thức, mà các vị nhớ :

Mình tu cái gì thì mình đắc cái đó, mình cứ tụng không mà cái đầu trống không thì mình chỉ đắc mỗi cái miệng không. Nếu mà mình chỉ ngồi kiểu Mông Cổ mà giữ cổ cho thẳng, ngồi cái mông cho vững thì đời sau cái mình được chỉ là cái mông và cái cổ thôi, chỉ là sanh về làm con cháu của Thành Cát Tư Hãn thôi, nhớ nha. Rất là quan trọng. Mình muốn về Ấn Độ làm con Phật, về làm thánh hiền thì phải tu cái đầu. Nha, phải tu bằng cái đầu, còn tu cái mông cái cổ thì chỉ về làm dân Mông Cổ thôi. Cái đó rất là quan trọng.

Bố thí cũng vậy. Bố thí mà với chủ ý cầu danh cầu lợi thì cái mình được nhiều lắm là cái vỏ ngoài của bố thí. Cái cốt lõi của bố thí không phải là danh là lợi mà chính là bỏ được cái lòng bủn xỉn, keo kiệt, ích kỷ, toan tính. Cái đó là cái cốt lõi của Bố thí. Cái cốt lõi của sự chắp tay lễ bái không phải để đời sau mình được ngồi trên đầu người ta, được người ta tôn kính, quỳ lạy, mà cốt lõi của sự tôn kính chính là sự khiêm tốn, chính là cơ hội bỏ được cái tôi, chính là cơ hội biết cúi đầu trước những thần tượng khả kính, thì đó mới chính là cốt lõi của sự chắp tay, của sự lễ bái, chớ không phải mình quỳ cho nó đẹp, mình chắp tay cho nó đẹp để mà nhờ người ta chụp hình đăng lên Facebook : bữa nay sadhu hoan hỉ quá, bữa nay để bát cho cái chùa nào, bữa nay tới thăm sư cô nào, thăm hòa thượng nào, chắp tay làm duyên làm dáng nhìn là óc nổi da gà nó xấu hổ muốn chết luôn, cái đó không có phải, mà tới giờ này cũng còn không ít kẻ như vậy : Cứ chụp hình rồi làm dáng làm duyên rồi đăng lên Facebook. Tu là tu facebook, mai mốt chết rồi coi như chỉ là về Tàu hết, tại sao về Tàu các vị có biết không ? Cái ông đẻ ra facebook ổng là Zuckerberg đọc theo tiếng Đức Zucker là đường, berg là núi, là Đường Sơn, Đường Sơn Đại huynh á. Mê Facebook chết rồi về làm con cháu Đường Sơn Đại huynh. Nhớ nha.

Cho nên, cái bài giảng trưa nay tôi đặc biệt tôi nói đến hai chuyện :

Thứ nhứt là Mỗi phút trôi qua, chính thiện ác nào mà ta đang sống nhiều với nó, thì nó là đường đi lối về của ta trong đời sau kiếp khác.

Rồi cái tiếp theo, ngay trong cái thiện mà ta theo đuổi, tùy theo cái thiện mỗi người mà quả lành ta nhận được trong luân hồi sắp tới nó không giống nhau.

Và cái cuối cùng mới quan trọng, cái kiểu tu của mình bây giờ, nó sẽ là dọn đường cho kiểu đắc chứng sau này của chúng ta. Nhớ nha. Người mà Đức Tin nhiều khi quán tam tướng, tướng Vô Thường nó nổi bật. Người Đức Tin nhiều á, thì mai này đời sau kiếp khác khi họ gặp Phật pháp thì cái họ thấy rõ ràng nhất là tánh Vô Thường của vạn hữu. Cái người Định nhiều thì khi quán tam tướng họ thấy cái Khổ rõ. Cái người Trí nhiều thì họ thấy tánh Vô Ngã rõ. Nhớ cái đó. Có người là

họ phải khổ bầm dập họ mới đắc đạo, có người là họ phải bị mất mát đổ vỡ gì đó họ mới đắc đạo, có người ngồi yên nhìn lá rơi nước chảy là đắc đạo. Có người gặp Phật rồi, phải cạo đầu đắp y, đầu trần chân đất mấy chục năm trời, khổ nạn trần ai khoai củ, rừng sâu núi thẳm, nắng gió mưa sương, bầm dập mới chịu đắc. Có người gặp Phật chỉ nghe một câu của Ngài thôi, đắc một cái rẹt lục thông, bốn tuệ phân tích, đi mây về gió cực kỳ sung sướng, tự tại vô ngại. Đã không ? Đó là do cái kiểu tu của mình đời trước.

Mình tu kiểu gì mà bây giờ nó đã đời như vậy. Mà kiểu tu nó đi ra từ đâu ? Từ cái nền tảng tâm thức của mình. Cái kiểu bất thiện của mình, cái kiểu thiện của mình nó làm cho mình có được cái kiểu tu chứng như vậy đó. Còn bây giờ mình nói mình thờ Phật mình nói mình tu mà cái lòng nó ganh tị quá. Mình bủn xỉn, mình keo kiệt quá, thì đời sau kiếp khác, tu thì có tu đó mà bủn xỉn nhiều quá, ganh tị nhiều quá thì ganh tị là sao ? là đời sau sinh ra lúc nào cũng ở dưới người khác thôi. Mình tu là mình không cần ở trên hay ở dưới nhưng mà nói thiệt, mình đẻ ra mà có chỗ đứng nó dễ tu quý vị ơi. Đừng có ngồi đó nói dóc nha. Đừng có nói : Tu là sướng khổ gì cũng tu, kệ nó, tui làm ăn mày, miễn tui đắc A – la – hán thì thôi, thì cái đó là nói dóc nha. Chứ nếu mà mình sinh ra khỏe mạnh, đẹp trai, con nhà giàu, học giỏi, hoàn cảnh đời, hoàn cảnh đạo thoải mái, tiện lợi thì mình tu nó sướng hơn chứ. Có những vị trước khi đắc A – la – hán, trời ơi ăn không đủ no, mặc không đủ ấm mà đắc rồi đi đâu cũng bị người ta ghét, đi đâu cũng bị người ta chửi. Bản thân Ngài thì coi như bị chửi Ngài không có giận, nhưng mà bây giờ đói mà không có ăn, có khổ hay không ? Khổ. Mà cái này mới mệt này, do tạo quá nhiều ác nghiệp, bị người ta ghét, bị người ta chửi, mình thì mình đắc A – la – hán mình không sao rồi, mà mấy cái đứa nó chửi mình nó mới chết. Có phải là gây họa cho người ta hay không ? Tức là do ngày xưa mình tu kiểu gì đó cho nên bây giờ tuy đủ duyên đắc A – la – hán nhưng mà cái mầm họa cho người khác, khổ như vậy. Tôi biết trong room này nhiều người thể nào cũng ném đá, thế nào cũng vô facebook chửi là : dám nói A – la – hán là mầm họa. Tôi, xin chịu trách nhiệm câu nói đó. Tức là, mình tu kiểu gì mà mai mốt mình đắc A – la – hán cái lợi lạc mà mình đem lại cho người ta ít hơn cái họa mình đem lại cho người ta, là sao ? Đắc A –la –hán mà có cái cho người ta nghe, có cái cho người ta nhìn, có cái cho người ta ngưỡng mộ thì nó quá lợi ích rồi, còn đằng này mình đắc xong, A –la –hán là dứt khoát không có nổ rồi, không có khoe, mà dầu cho Ngài có nói ra người ta cũng đâu có tin, do cái nghiệp xưa đó, người ta nhìn cái tăng tướng không có đẹp, giọng nói thì trời ơi kỳ quá, mà người gì đâu trán, mắt, tũi, tai cằm sao nhìn kỳ quá đi. Bắt đầu nó mới châm biếm, nó dè bỉu, có phải gây họa cho người ta hay không ? Trong kinh nói ông Đề Bà Đạt Đa sau này đắc quả Phật Độc Giác gầy gò như là một bộ xương khô vậy, mà mỗi lần mở miệng ra, cái mùi hôi nồng nặc tỏa ra khiến người xung quanh chịu không nổi, mà thân thể như bộ xương vậy đó. Tại vì Ngài tuy là đủ phước để đắc thành Phật quả Độc Giác nhưng mà Ngài phải gánh theo rất là nhiều tội, nghiệp đời trước, mà những tội nghiệp đó, mình đọc mình thấy rồi, là Ngài phá Bồ Tát, Bồ Tát Thích Ca đó, bầm dập, ông Đề Bà Đạt Đa là không biết ổng phá Ngài bao nhiêu kiếp, bao nhiêu cái nợ đó trả chưa xong, thì đến khi Ngài thành Phật ổng theo ổng phá tiếp, ổng chia rẽ tăng, rồi ổng làm Phật chảy máu, rồi ổng thuê người ám toán Ngài, ám toán tức là ám sát Ngài đó, các vị biết, mà ổng còn 100 ngàn đại kiếp nữa ổng thành Phật Độc Giác. Thì trong 100 ngàn đó ổng lại tiếp tục tạo vô số nghiệp ác khác, tại sao tạo ? là tại vì khi mình tạo ra nghiệp ác, mình sẽ chịu quả xấu, mà khi mình chịu quả xấu, nếu mình biết tu thì không nói gì, còn nếu mình chịu quả xấu mà mình không biết tu thì lúc bấy giờ quả xấu đó lại là điều kiện cực tốt để mình tạo nghiệp bất thiện nữa. Thí dụ, bây giờ tôi nghèo, do cái nghiệp bủn xỉn, tôi nghèo. Cho nên đời đời sanh ra tôi cứ làm đủ cách để mà tôi trốn cái nghèo đó : lừa đảo, lật lọng, trộm cướp, hại người, lừa thầy phản bạn, mãi quốc cầu vinh, chuyện gì cũng làm, các vị thấy không ? Từ cái nghèo nó ra. Rồi, tôi có cái tật thích nói xấu người khác, thì đời đời sanh ra, một là bị vu họa, vu khống, vu oan, oan ức, hàm oan đời này kiếp khác, còn không thì đi đâu bị người ta dè bỉu, châm biếm, bài xích, chửi rủa, chà đạp, dày xéo, thì lúc đó phản ứng của tui sao ta ? tui đâu có nhịn. Phải không ? Tui đâu có nhịn. Một là tui làm lại, còn hai nữa là tui sống trong mặc cảm, trong cái tự ti. Cái đó lại cũng là một chủng tử bất thiện, các vị thấy chưa, thấy chưa ? Cho nên, từng cái bất thiện của mình là ngay bây giờ từng cái bất thiện là đau khổ, đúng rồi. mà cái quả xấu của bất thiện đó là đau khổ. Đúng rồi. nhưng mà có cái thứ ba mới ghê, khi mà ta sống bất thiện thì ta phải chịu quả bất thiện, đúng

không ? mà khi ta chịu quả bất thiện thì có nghĩa là phải có cái tên nào đó gây nhân bất thiện trên cái quả bất thiện của chúng ta, tôi chửi người khác, đời sau tôi sanh ra tôi bị đứa khác nó chửi tui, nó gặp mặt tui tự nhiên nó khoái chửi à. Nguyên một đám đông nhưng mà nó gặp mặt tui là nó khoái chửi, thì chính vì nó chửi tui nó lại tiếp tục gây nhân xấu cho nó. Các vị thấy chưa !!! Cho nên, một người bất thiện gây cái họa cho một tỷ người, mà một người sống thiện nó gieo nhân thiện cho một tỷ người, một tỷ đây là mình nói ít đó, chứ nó lây lan không ngừng không ngừng, nó là unlimit, nó là countless, không ngừng nha.
Mỗi phút trôi qua là ta đang gầy dựng chốn về cho kiếp sau.
Mỗi phút trôi qua là ta đang có mặt trên một con đường dẫn về đâu đó.
Và, trong mỗi phút trôi qua chúng ta đang gieo họa cho một tỷ người khác trong cái cuộc đời này, hay là đang gieo phúc cho một tỷ người trong cuộc đời này.
Tôi nói chậm, mỗi một phút, nha. Mình sống thiện, có nghĩa là mình đang gieo quả lành cho mình, đúng không? Nhưng mà mình cũng đang gieo nhân lành cho bao người khác, đời sau sanh ra, sẽ có bao nhiêu người họ nhờ cậy cái phước bố thí của mình, cái phước trí tuệ của mình, cái phước từ tâm của mình, cái phước chánh niệm của mình, cái phước thiền định của mình, cái phước kham nhẫn của mình. Đó. Biết bao nhiêu người, gián hoặc trực tiếp. Họ gọi là ân triêm lợi lạc từ công đức đó. Còn nếu bây giờ mình tham, sân, si, ái, mạn, kiến, nghi, bủn xỉn, ganh tị, thì ngoài cái chuyện mình gieo khổ cho mình thì mình đang kín đáo gieo họa cho một tỷ người khác. Một tỷ là chín con số 0 đó quý vị, mà đó là ít đó. Từ một tỷ này nó ra một ngàn tỷ khác, nha. Cứ một tên mà nó làm ác, thì nó phải có lúc nó chịu quả, mà nếu cái quả nó từ trên trời rớt xuống thì đỡ quá, nó đang đi trên đường núi đá lăn nó chết cha nó thì khỏe quá, còn đàng này nó gieo nhân ác, nó bị thằng khác chém nó, rồi cái đứa chém nó tiếp tục bị đứa khác chém lại, và cứ như vậy nó đi vòng vòng, mỗi chúng sanh luôn luôn mang trong người hai cái thùng: một cái thùng thuốc nổ và một thùng diêm. Thùng thuốc nổ là quả bất thiện và thùng diêm chính là nhân bất thiện. Tất cả mỗi người trên trái đất này, trong cái room mà đang nghe tôi giảng, mỗi người trong đây đều mang trong người hai cái thùng, một thùng thuốc nổ và một thùng thuốc diêm. Thùng thuốc nổ là quả bất thiện, còn thùng diêm là nhân bất thiện. thì chính cái thùng diêm của mình nó va vào thùng thuốc nổ của thằng kia là nó nổ, mà thùng diêm thằng kia nó va vào thùng thuốc nổ của mình là mình bị nổ. Cái tham sân si của mình nó cứ đi tìm những cái thằng bị quả xấu, để nó giúp thằng kia trả quả. Mà cái tham sân si của thằng kia nó đi kiếm mình để giúp mình trả quả. Mà cái thiện tâm cũng vậy. Cái thiện tâm của thằng Tèo nó đi kiếm thằng Tí để nó giúp thằng Tí hưởng quả lành, mà thiện tâm thằng Tí nó giúp thằng Tèo gieo nhân lành, nhớ cái đó.
Khi mà một người gặp được Đức Phật thì gương mặt của Ngài, giọng nói của Ngài, trí tuệ của Ngài, từ bi của Ngài, Đức độ của Ngài làm điều kiện để người ta có tâm thiện. Gặp được Ngài Xá Lợi Phất, Ngài Anan, Ngài Ca Diếp chính hạnh lành, đức độ đó tạo điều kiện cho người ta có tâm lành. Còn một người bất thiện lại tạo điều kiện cho người ta bất thiện. Mình gặp cái người đó là tự nhiên mình bủn xỉn à. Tui nè. Có nhiều người ngộ lắm. Chính bản thân tui nè, có nhiều người tui gặp mặt họ một cọng dây thun tui cũng không muốn cho nữa. Tui gặp mặt tự nhiên tui ghét à, lạ vậy đó. Tui nè, là người đang nói chuyện nè, mà có người tui gặp họ tui không nghĩ ra cái gì mà có thể từ chối con người đó. Có, tui đã có gặp người như vậy. Tui có gặp người như vậy. Tui gặp mặt họ mà tui không có thể tìm được món gì mà có thể từ chối trước con người đó, trước ánh mắt đó, nụ cười đó, ánh mắt đó, nhân cách đó. Có. Các vị không tin chứ gì? Các vị về Miến Điện, gặp nhiều vị Sayadaw có nghĩa là mình không có tiếc cái gì hết, chỉ mong làm sao mình có thể chuyển hết mọi thứ ở xứ mình đem qua cho các vị. Nhiều vị. Chẳng hạn như bây giờ tôi ví dụ các vị gặp Ngài thiền sư Pa – Auk hay là Ngài Sitagu, nếu bây giờ gặp Ngài mà Ngài nói Ngài cần cái gì cái gì đó mà những thứ đó mình có, thì tui không nghĩ ra được cái gì tui cho, tui không nghĩ ra. Tui phải nói. Cái mà tui quý nhất là tủ Đại tạng của tui đó, nhà cháy tui ôm cái tủ chạy ra trước đó. Thì nếu mà Ngài lên tiếng thì coi như bằng mọi cách tui chuyển từ Mỹ về cho Ngài, đó là cái tui quý nhứt. Trong khi đó, có những người tui gặp họ, do cái nghiệp của họ sao, tui không có biết, nhưng mà tui gặp họ, tui chỉ thấy ghét thôi. Thì mình thấy rõ ràng tại sao mà mình ghét họ, là bởi vì ngay cái giây phút đó là giây phút quả bất thiện của họ nó đang trổ, rồi sẽ có một ngày quả thiện của họ nó trổ tự nhiên mình

gặp họ mình thấy thương, tự nhiên mình muốn cho họ cái này cái kia. Nhớ nha. Cho nên, một người mà sống bất thiện thì từng phút trôi qua mình đang gieo nhân khổ cho mình đời này, đời sau. Và chẳng những vậy, mình đang gieo nhân khổ cho người khác. Còn nếu mà từng phút trôi qua chúng ta sống thiện, sống lành, sống đẹp, thì chúng ta đang kín đáo, âm thầm gieo nhân lành, nhân vui cho mình đời này đời sau, cho người khác nữa. Nhớ nha.

Cho nên chúng ta phải chịu hoàn toàn trách nhiệm trong từng phút hiện hữu của mình. Tôi nhắc lại, Tu hành là lánh ác hành thiện, đúng rồi, nhưng mà cẩn thận ngay ở trong cái thiện đó mình phải nhớ, kiểu thiện nào nó sẽ dẫn đến quả lành nào, không phải giống nhau y chang đâu quý vị. Muốn đời sau đắc lẹ, đắc nhanh, tu hành không trở ngại, thì ngay bây giờ dẹp bớt những trở ngại trong lòng mình. Đây là câu thần chú phải xăm lên người. Muốn dòng luân hồi không gặp những trở ngại, muốn khi đắc đạo không gặp trở ngại thì ngay bây giờ mình dẹp bớt những gai góc, những chướng ngại vật ở trong lòng của mình, là ganh tị,là bủn xịn, là tỵ hiềm, là hờn giận, là nội kết, là oan trái, dẹp bớt cái đó. Tham càng nhiều, sân càng nhiều, si càng nhiều, phóng dật càng nhiều, thất niệm càng nhiều, ganh tị càng nhiều, bủn xỉn càng nhiều thì đời sau dòng luân hồi gặp trở ngại càng nhiều, và nếu đủ duyên chứng thánh trầy trật gian lao, trầy vi tróc vảy, máu lệ đầy người trước khi đắc. Còn nếu bây giờ mà mình bớt được mấy cái đó, càng nhiều từ bi, trí tuệ, cảm thông, thương yêu, bao dung, thì khi mình trong dòng luân hồi nếu chưa đắc đạo đời sống nó cũng trơn tru, hanh thông, mà khi đắc đạo nó cũng sướng đỡ cực. Và khi đắc rồi là phước điền cho người khác. Trong khi đó, có nhiều người đắc đạo rồi, chưa kịp là phước thiền là gây họa cho người ta nhiều, bởi vì lúc đó mình là A –la – hán mà. Nó gặp mình nó ghét là chết nó rồi. Nó gặp mình nó chửi là chết nó rồi. Gặp một vị A –la –hán mình cúng một củ khoai củ sắn là công đức vô lượng, mà đằng này nó gặp mình nó không chịu cho mà nó ghét. Đấy. Nhớ cái đó. Nhớ cái đó.

Trong kinh kể Ngài Mahakaccayana, trong chú giải ghi như thế này: Ngài Mahakaccayana Ngài đẹp lắm. chắc chỗ này tôi hơi lạc đề chút. Tại sao ngài đẹp? Là cách đây 100.000 đại kiếp Ngài gặp một Đức Phật quá khứ, Ngài thấy Đức Phật đó tuyên dương một vị đệ tử là đệ nhất luận nghĩa, có nghĩa là khả năng giải thích rộng rãi những Phật ngôn vắn tắt, Ngài nghe Ngài thích quá đi. Ngài mới nguyện đời sau Ngài cũng được gặp một vị Phật và cũng trở thành một vị thánh có thắng hạnh như vậy. Cái hạnh đó là hạnh của người có trí, người thông minh họ mới thích cái hạnh lạ đó. Đệ nhất luận nghĩa có nghĩa là khả năng giải thích rộng rãi những gì Phật nói vắn tắt, và với chủng tử trí tuệ cho nên đời đời Ngài cũng bố thí, cũng trì giới cũng thiền định nhưng bằng não trạng của bậc đại trí, cho nên, Ngài làm phước khác người bình thường. Người bình thường làm phước là cảm hứng nhất thời, còn Ngài là người thông minh mà. Khi Ngài làm phước Ngài nghĩ đến nhiều khía cạnh hay ho của việc Bố thí, cho nên, khi Ngài sanh ra lúc nào cũng Giàu, Khỏe, Đẹp, Khôn. Giàu, Khỏe, Đẹp mà Khôn, nó lạ vậy. Vì thường sống với trí tuệ mà. Khi mà Phật đầu tiên Ngài gặp, là Ngài cúng dường 7 ngày để trang bị tâm tư rồi bắt đầu mới nguyện. Rồi Ngài gặp mấy đời Phật sau, thì Ngài cũng nhiều cái đặc biệt lắm. Cúng hoa, Ngài dâng hoa với tâm nguyện là trước là cầu quả giải thoát, sau là đời nào sanh ra người cũng dễ coi hết. Dễ coi để dễ làm việc. Còn mình, mình mong đẹp để mà hưởng thụ rẻ tiền, tào lao, nhà quê, sến sẩm. Còn Ngài mong đời sau sanh ra lúc nào cũng dễ nhìn để dễ làm việc lành. Rồi đến đời Phật Ca Diếp, thì Ngài là người bỏ vàng để đúc gạch xây tháp, rồi Ngài nguyện đời đời sanh ra người ta nhìn Ngài giống như người ta nhìn đống vàng khối vậy. Tức là nhìn là thấy khoái liền, để chi? Để dễ làm việc. Đến đời Đức Phật Thích Ca Mâu ni, Ngài sanh ra làm một vị đại quan, một chức vụ tương đương với Thủ tướng, trong kinh gọi là purohita, tương đương thủ tướng mình đó. Ngài đẹp lắm, chuyện dài, tôi chỉ kể vắn tắt là. Khi Ngài gặp Phật rồi, chỉ một thời pháp ngắn là lập tức Ngài đắc chứng toàn bộ những gì mà một vị Thinh văn có thể chứng đắc, gồm có lục thông, và bốn trí vô ngại, trong vòng nháy mắt. Mà Ngài đẹp lắm, Ngài đẹp đến mức mà trong kinh nói rõ là trong 80 vị Đại đệ tử của Đức Thế Tôn, 80 vị Đại đệ tử của Thế Tôn không có vị nào đẹp như Ngài. Và trong kinh nói rất rõ, nói bằng tiếng Pali tôi đọc, có nhiều lần người ta thoáng gặp Ngài ở chỗ nào đó, người ta nói "Satthagatoti" người ta nói với nhau, người ta kháo với nhau, người ta rỉ tai nhau là "Sattha gatoti" "Ồ, Bậc Đạo sư đã đến rồi. Đức Phật đã đến rồi" Tức là Ngài không có đủ 32 tướng của Đức Phật mà Ngài đẹp đến mức "Sattha gatoti" 'Ôi cha! Bữa nay Đức Thế Tôn đã đến đây rồi!" "Bữa nay Thế Tôn đã đến đây rồi!

Bậc Đạo sư đã đến đây rồi!" Đẹp như vậy đó các vị. Đẹp như vậy đó. Cho nên, từ cái đẹp đó nó lại xảy ra sự cố. là có nhiều người họ nhìn Ngài bằng dục tưởng. Dục tưởng, bằng tâm tư nhục dục, và chính vì họ nhìn Ngài vậy nên nó mới xảy ra sự kiện đáng tiếc là: có cái ông công tử nhà giàu triệu phú, ổng thấy Ngài đi bát đẹp quá đi, ổng thấy cái da ngài, ổng nói: Nếu mà Ngài là nữ ổng sẽ lấy Ngài làm vợ, còn không vợ ổng mà ngủ đêm sáng ngày được như Ngài thì hay quá" Thì khi ổng nhìn Ngài bằng suy tư dục tưởng như vậy thì trực tiếp mà, bây giờ thì mình Ngài bằng tâm bất thiện thì không sao, nhưng mà trước mặt Ngài trực tiếp thì nó lại khác. Khi ông có tâm bất thiện như vậy thì lập tức ổng thay đổi giới tính trong tích tắc. cái chuyện này bà con không có tin, nhưng mà thôi lỡ kể kể luôn. Nha. Trong tích tắc ổng từ nam ổng chuyển nữ, mà trước khi ổng từ nam chuyển nữ ổng đã có vợ hai con. Bây giờ ổng từ nam chuyển nữ, ổng bỏ xứ ổng đi, và ổng mặt mũi coi cũng được, cho nên có người cưới ổng về. Mà lạ lắm, khi ông chuyển giới như vậy thì ổng chuyển tâm tánh luôn, lấy chồng về ổng có hai con. Rồi về sau, ổng gặp được người bạn cũ, ổng mới kể chuyển, người bạn nói rằng: "Về sám hối với Ngài, nếu bây giờ cô muốn quay lại hình hài cũ thì trở lại sám hối với Ngài". Trở lại sám hối với Ngài, thì Ngài vừa nói lời tha lỗi cho ổng thì ổng lập tức từ nàng chuyển qua chàng. Rồi ổng chán quá, ổng đi tu, đắc A –la –hán. Trước khi ổng đắc, thì mấy vị tỳ kheo biết chuyện riêng ổng hay đi theo hỏi, có khi hỏi vì tò mò, có khi hỏi vì trêu chọc, hỏi vậy chứ: "Trong bốn đứa con, hai đứa do vợ ông sanh ra và hai đứa do chính ông sanh ra thì ông thương cặp nào hơn?" Thì ổng nói "Của mình đứt ruột mình sanh ra mình thương hơn" thì ổng chia bốn đứa làm hai nhóm. Cái nhóm mà vợ ổng sinh thì ổng cũng thương mà không thường bằng nhóm hai đứa do ổng sinh ra trong thời gian ổng làm nữ. Đến một ngày kia ổng đắc A –la –hán, thì có mấy vị khách xa về, họ cũng nghe chuyện lạ, họ tới họ hỏi y chang vậy, thì ổng nói "Đối với ta bây giờ tất cả chúng sinh trong đời muốn giết ta hay con ruột của ta thì ta đều coi như nhau" Vì thời Đức Phật Thánh nhiều quá đi, nên khi họ nghe như vậy thì họ nghĩ vị này nổ. Họ mới vào họ thưa Đức Phật, họ nói "Chúng con vì tò mò hỏi vậy thôi, mà ổng ngồi ổng phán câu nghe ghê quá, nói bây giờ ai cũng như nhau hết trơn, đối với con là như thậm xưng, khoác loác". Đức Phật nói : "Không. Con trai của Như Lai bây giờ là một bậc Thánh. Vị ấy nói những gì có thật" và các vị biết rằng, trong chú giải ghi như này mới khiếp. Là khi Ngài thấy cái ngoại diện của Ngài mà coi như, để lại một ít hệ lụy cho đời, cho nên từ đó về sau, xuất hiện trước đám đông, Ngài dùng thần lực Ngài chú nguyện cho nó bớt đi, đừng có nổi bật nữa. Nhớ nha. Và trong kinh nói, có vô số người, chỉ vì nhìn cái hảo hướng của Ngài Mahakaccayana, Ca Chiên Diên đó, mà đến với Phật pháp, giọng nói của Ngài, phong thái một bậc đại thánh, cộng với cái hảo tướng phi thường của Ngài, như Phan An, Tống Ngọc, bên Tàu vậy đó. Đẹp vậy đó. Dễ hoằng pháp, dễ lắm. Tôi bây giờ mặt mũi mà như thầy Pháp Hòa là coi như thôi, khỏe rồi. Giọng nói được như thầy Nhật Từ, như Thượng tọa Giác Đẳng là coi như quý vị bỏ nhà đi rồi. Độ được biết là bao nhiêu. Đây chúng đè tôi chúng chửi như chửi con. Thì cho nên, tôi muốn nói một điều đặc biệt trong bài giảng trưa nay đó là:

Trong từng phút trôi qua, khi chúng ta sống ác là chúng ta đang gieo mầm khổ cho mình đời này kiếp sau, đúng rồi. Mà trong từng phút sống ác, chúng ta đang gieo mầm khổ cho người sau, cho người khác trong đời sau kiếp khác, và sự tiếp nối ấy là vô tận. Vô tận không có điểm dừng. Nhớ nha.

Và Khi chúng ta sống thiện, khi chúng ta quan tâm đến pháp môn nào, quan tâm đến bộ kinh nào, quan tâm đến vấn đề giáo lý nào, chúng ta sống nhiều với hạnh lành nào thì chúng ta đang kín đáo gieo chủng tử giác ngộ của mình, đúng, nhưng mà chúng ta cũng đang gầy dựng kiểu đi cho mình trong bước luân hồi, và chúng ta cũng dọn đường cho kiểu chứng thánh trong kiếp cuối cùng. Và khi đắc rồi, chúng ta là phước điền cho người ta, miếng ruộng của chúng ta, miếng ruộng phước lớn hay nhỏ. Có nhiều vị A –la –hán là phước điền, nhưng mà khổ một chỗ miếng ruộng nó không có đẹp cho nên người ta không có muốn trồng, người ta tới người ta đi ngang người ta chê hơi nhiều, thì lúc đó cái ruộng đó không còn tác dụng tích cực nó không còn nữa. Mà nó chỉ còn tác dụng tiêu cực thôi. Đi ngang thấy miếng ruộng mà coi như đẹp, miếng ruộng tốt thì những người nông dân người ta ưu tiên ruộng tốt, còn miếng ruộng mà đi ngang nhìn hơi kỳ kỳ thì người ta hơi nản. Như vậy, vô tình mình làm mất dịp để chúng sinh gieo trồng công đức, mà tại sao nó ra cái sự tình đáng tiếc đó. Là bởi vì kiểu tu của chúng ta trong đời xưa kiếp trước. Chính cái đời xưa kiếp trước nó tạo

ra cho mình đời sau kiếp khác. Nó ra cái kiểu đó. Luân hồi thì khổ mình khổ người mà tới hồi đắc rồi đó, phiền não sạch bách rồi vẫn tiếp tục là cái họa cho người ta. Cho nên có nhiều vị thánh tội nghiệp lắm, đắc xong rồi là thăng một đường lên núi cao rừng thẳm ở luôn trển chứ còn mà xuất hiện dưới đây là gieo họa cho người ta. Các vị thấy thương không? Cái đó ai mà gặp được để mà quỳ lạy cúng dường thì công đức vô lượng. Nhiều vị tội nghiệp lắm. Do cái quả xấu đời xưa đó, cho nên bây giờ tuy đủ duyên chứng thánh nhưng giọng nói, mặt mũi, cái tiên phong đạo cốt không có, mặc dù lúc nào cũng chánh niệm, trí tuệ đầy ắp, đạo đức lên tới trời, nhưng mà vẻ ngoài, ngoại diện kỳ lắm. Nhớ nha.

Ok, nói nhiều mà không hiểu cũng vậy, nói ít mà hiểu mà thấm thì nói bao nhiêu cũng là đủ. Chúc các vị một ngày vui, và hẹn các vị tuần sau. Ok./.